

hoofdknikken had geantwoord, dat hij wilde, vertelde hij. Maar niet van misdadige intriges tegen de menscheid in haar geheel en tegen den enkelen mensch afzonderlijk sprak hij; neen, daarover was in de laatste uren meer dan genoeg gesproken. Van een wonderbaar Goddelijk mededoogen mocht hij spreken; van een liefde, zóó groot, dat geen sterveling die ooit ten volle zou kunnen doorgronden; van een genade, die niemand buiten wilde sluiten, die allen wilde aannemen....

Willem Vredenhof leidde Ben Adam tot Jezus!

En Ben Adam luisterde.

Neen, dien Julidag, toen hij zich nog de Meester van Werkstad gevoelde, de van ieder onafhankelijke, de heerscher en gebiedster over duizenden, had hij niet geluisterd! Toen verklaarde hij, over andere dingen te moeten denken. En hij had voor dien femelenden arbeider geen oogenblik tijd meer gehad; ja, hem ruw van zich gestooten, toen deze hem over Jezus, den Rechtvaardige, sprak!... Maar nu! Nu voelde hij, dat hij niet alleen een gebroken man maar ook een verloren man zou zijn, wanneer hij zich nog langer van dien Jezus bleef afwenden!... Wat gaf hem de wereld? Wat baatten hem zijn rijkdommen?... Hij tastte in donkerheid, en Willem Vredenhof zei, dat Jezus Christus het Licht der wereld was, de Zon der gerechtigheid! Hij, Ben Adam, die er prat op was geweest, immer eerlijk en billijk gehandeld te hebben, had den man, die hier tegenover hem zat, grievend leed berokkend en onrechtvaardig behandeld; maar diezelfde man zei hem, dat hij hem van harte alles vergaf en dat zijn Meester hem in dit oogenblik den last gaf, hem, Ben Adam, te zeggen: Ik, Jezus, wil ook uw Heiland en Verlosser zijn! Ik wil heel uw schuld verzoenen en van u nemen....

Ben Adam luisterde.

Toen nam Willem Vredenhof het Boek en hij las. En met steeds gretiger ooren luisterde Ben Adam....

En toen vernam Ben Adam het antwoord op zijn vraag, hoe het daarna zou zijn, wanneer eens de heerschappij van den door Nasta op den troon gezetten koning een einde zou nemen.

En het heerlijk licht van Gods genade brak door....

(Wordt vervolgd)

TER BEVORDERING VAN BIJBELKENNIS

VOLLEN.

Matth. 9 : 16. Ook zet niemand een lap ongevold laken op een oud kleed.

VOLLEN DIENDE OM DE NIEUW GEWEVEN wollen goederen meer dichtheid en vastheid te geven, zoodat het in het gebruik niet meer zou krimpen.

Bij het vollen werden de stoffen in water gedrenkt, met zware knuppels gestampt, en met de voeten getreden.

De grootte van de in bewerking zijnde stof verminderde daarbij zeer, soms wel tot op de helft.

Verstelde men een kleed met ongevold laken, dan zou, wanneer het geheel met water in aanraking kwam, de opgezette lap tot op ongeveer de helft inkrimpen. Dat daardoor een ergere scheur moest ontstaan, is te begrijpen. s.

HET ORANJE-MUSEUM

EN ZIJN BOEKERIJ TE DILLENBURG,

DE GEBORTESTAD VAN WILLEM DEN ZWIJGER,

DOOR

DR. C. DÖNGES, CONSERVATOR VAN DEN WILLEMS-TOREN

DE STAD DILLENBURG MAAKT ZICH IN stilte gereed voor het vierde eeuwfeest der geboorte van den grooten Oranje, die den 24^{en} April 1533 in het kasteel van Dillenburg het levenslicht aanschouwde. In de stormen van den dertigjarigen oorlog is het kasteel tot een bouwval geworden. Op de plaats daarvan verheft zich sedert 1872 de veertig M. hooge Willemstoren, een gedenksteen voor Willem van Oranje. Den 29^{en} Juni 1872, op den gedenkdag van Oranjes laatste vertrek uit het kasteel zijner vaderen, werd de eerste steen van dit monument gelegd door een Nederlandsch en Duitsch comité, en drie jaar later kon het worden ingewijd, na 29122 Taler (ruim f 52.000) gekost te hebben. Bedoeld was, dat de toren in drie verdiepingen een Oranje-museum zou bevatten. In den loop der jaren is dat museum echter boven zijn eigenlijke bestemming uitgegroeid, aangezien de toren ook plaats moest geven aan voorwerpen, die eigenlijk in een gewestelijk of een plaatselijk museum thuis behoorden.

Schrijver dezes schreef in 1912 in het Voorbericht van den catalogus der historische verzamelingen in den Willemstoren te Dillenburg: *)

„Evenals het Prinsenhof te Delft, waar Willem van Oranje gestorven is, een museum bevat voor den „Vader des vaderlands,” zoo heeft ook het gedenksteen op zijn geboorteplaats, de Willemstoren te Dillenburg, een museum voor hem, den grootsten zoon van onze landstreek. In ruimeren zin genomen vormen de verzamelingen daar een Oranje-museum. In den loop der jaren is het ook museum van oudheden geworden. Dat moest het eigenlijk niet zijn... De ruimte van den toren is reeds nu voor beide doeleinden niet groot genoeg meer. *Er moet voor gewerkt worden, dat er een plaatselijk museum komt, waarin geborgen wordt, wat daarin behoort, zoodat de Willemstoren weer wordt, wat hij behoort te zijn: een museum ter gedachtenis van Willem den Zwijger, een Oranje-museum.*”

In de laatste jaren van den wereldoorlog en in den inflatietijd heeft schrijver dezes deze gedachte weer opgenomen en in Nederlandsche kringen belangstelling trachten te wekken voor den aankoop van de aangrenzende overblijfselen van het oude kasteel — die als gevangenis dienst deden — en van 1¼ H.A. land, met het gevolg, dat een Nederlandsch Comité tot Behoud der Slotruïnes te Dillenburg werd gevormd onder leiding van burgemeester Van der Hoop van Slochteren te Slochteren, archivaris Lasonder te Den Haag en bankier Jean Mees te Rotterdam, welk comité tegen inflatie-prijzen de uitgebreide bezitting van den staat kocht en ze ten geschenke gaf aan de „Historische Vereeniging te Dillenburg.” Sedert zijn die gebouwen omgebouwd tot een gewestelijk museum en een jeugdherberg, die een waardigen indruk maken. Dat heeft M. 19.000.— (11.400 Gld.) gekost. Ongeveer de helft

*) Uitgave Moritz Weidenbach, Dillenburg 1912, — 216 blz. — Verkrijgbaar bij de Uitgevers van ons Blad ad f 1.95.